

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2019/630**2019 m. balandžio 17 d.****kuriuo dėl neveiksnių pozicijų nuostolių minimalaus padengimo lygio iš dalies keičiamas
Reglamentas (ES) Nr. 575/2013****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) nustatyti išsamią strategiją, skirtą neveiksnių pozicijų problemai spręsti, yra svarbus Sąjungos uždavinys siekiant finansų sistemą padaryti atsparesnę. Nors už neveiksnių pozicijų problemos sprendimą pirmiausia yra atsakingi bankai ir valstybės narės, akivaizdu, kad visos Sąjungos mastu reikia mažinti dabartinę didelį susikaupusių neveiksnių pozicijų kiekį, užkirsti kelią pernelyg dideliame neveiksnių pozicijų kaupimuisi ateityje ir neleisti kilti sisteminei rizikai ne bankų sektoriuje. Dėl bankų ir finansų sistemų tarpusavio sąsajų visoje Sąjungoje, kurioje bankai vykdo veiklą ne vienoje jurisdikcijoje ir valstybėje narėje, šalutinio poveikio valstybėms narėms ir visai Sąjungai galimybė tiek ekonomikos augimo, tiek finansinio stabilumo atžvilgiais yra didelė;
- (2) dėl finansų krizės bankų sektoriuje susikaupė neveiksnių pozicijų. Vėlesnis nuosmukis ir būsto kainų kritimas padarė didelį poveikį vartotojams. Sprendžiant neveiksnių pozicijų problemą būtina apsaugoti vartotojų teises, vadovaujantis atitinkama Sąjungos teise, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvomis 2008/48/EB ⁽⁴⁾ ir 2014/17/ES ⁽⁵⁾. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/7/ES ⁽⁶⁾ įmonės ir viešosios valdžios institucijos skatinamos mokėjimus atlikti laiku; tai padeda užkirsti kelią tokiam neveiksnių pozicijų kaupimuisi, koks įvyko finansų krizės metu;
- (3) integravus finansų sistemą padidės ekonominės ir pinigų sąjungos atsparumas nepalankiems sukrėtimams, nes pagerės sąlygos tarpvalstybiniu mastu dalytis rizika privačiame sektoriuje ir kartu sumažės būtinybė priimti riziką viešajam sektoriui. Kad tie tikslai būtų pasiekti, Sąjunga turėtų užbaigti kurti bankų sąjungą ir toliau plėtoti kapitalo rinkų sąjungą. Siekiant sustiprinti bankų sąjungą, užtikrinti konkurenciją bankų sektoriuje, išsaugoti finansinį stabilumą ir skatinti skolinimą, kad būtų kuriamos darbo vietos ir užtikrintas ekonomikos augimas Sąjungoje, itin svarbu spręsti galimo neveiksnių pozicijų kiekio kaupimosi ateityje problemą;
- (4) savo 2017 m. liepos 11 d. Veiksmų plane neveiksnių paskolų problemai Europoje spręsti Taryba paragino įvairias institucijas imtis tinkamų priemonių siekiant toliau spręsti didelio susikaupusio neveiksnių pozicijų kiekio

⁽¹⁾ OL C 79, 2019 3 4, p. 1.⁽²⁾ OL C 367, 2018 10 10, p. 43.⁽³⁾ 2019 m. kovo 14 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. balandžio 9 d. Tarybos sprendimas.⁽⁴⁾ 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL L 133, 2008 5 22, p. 66).⁽⁵⁾ 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL L 60, 2014 2 28, p. 34).⁽⁶⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius (OL L 48, 2011 2 23, p. 1).

Sąjungoje problemą ir užkirsti kelią jų kaupimuisi ateityje. Veiksmų plane pateikiamas visapusiškas požiūris, orientuotas į įvairius papildomojo pobūdžio politikos veiksmus keturiuose srityse: i) priežiūros, ii) nemokumo ir skolų išieškojimo sistemų struktūrinių reformų, iii) finansinių sunkumų paveikto turto antrinių rinkų plėtojimo ir iv) bankų sistemos restruktūrizavimo skatinimo. Veiksmai tose srityse turėtų būti vykdomi, kai tikslinga, Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis. 2017 m. spalio 11 d. Komisija savo komunikate „Bankų sąjungos sukūrimas“ išreiškė panašų ketinimą, kuriam įvykdyti reikėjo priimti visapusišką priemonių, skirtų neveiksnių paskolų problemai spręsti Sąjungoje, rinkinį;

- (5) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 ⁽⁷⁾ kartu su Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES ⁽⁸⁾ sudaro teisinę kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms (toliau kartu – įstaigos) taikomų prudencinių taisyklių reglamentavimo sistemą. Reglamente (ES) Nr. 575/2013 pateikiamos, *inter alia*, tiesiogiai įstaigoms taikytinos nuosavų lėšų apskaičiavimo nuostatos. Todėl galiojančias Reglamente (ES) Nr. 575/2013 prudencines taisykles, susijusias su nuosavomis lėšomis, būtina papildyti nuostatomis, įpareigojančiomis atlikti atskaitymą iš nuosavų lėšų, kai neveiksnioms pozicijos nėra pakankamai padengtos atidėjiniais ar kitais koregavimais. Tokiu reikalavimu būtų veiksmingai sukurta neveiksnioms pozicijoms skirta prudencinė finansinio stabilumo stiprinimo priemonė, Sąjungoje vienodai taikoma visoms įstaigoms, ir būtų įtrauktos įstaigos, kurios veikia antrinėje rinkoje;
- (6) prudencinė finansinio stabilumo stiprinimo priemonė neturėtų trukdyti kompetentingoms institucijoms naudotis turimais priežiūros įgaliojimais pagal Direktyvą 2013/36/ES. Kompetentingoms institucijoms kiekvienu konkrečiu atveju nustatčius, kad, nepaisant šiuo reglamentu nustatytos prudencinės finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo neveiksnioms pozicijoms, konkrečios įstaigos neveiksnioms pozicijos nėra pakankamai padengtos, joms turėtų būti galima pasinaudoti priežiūros įgaliojimais, numatytais Direktyvoje 2013/36/ES, įskaitant įgaliojimą reikalauti, kad įstaigos taikytų specialią atidėjinių politiką arba turto valdymo tvarką nuosavų lėšų poreikio atžvilgiu. Todėl kompetentingoms institucijoms kiekvienu konkrečiu atveju galima viršyti šiuo reglamentu nustatytus reikalavimus, kad užtikrintų pakankamą neveiksnių pozicijų padengimą;
- (7) prudencinės finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo tikslais Reglamente (ES) Nr. 575/2013 tikslinga nustatyti aiškias neveiksnių pozicijų klasifikavimo sąlygas. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 680/2014 ⁽⁹⁾ jau yra nustatyti su neveiksnioms pozicijomis susiję kriterijai priežiūros ataskaitų teikimo reikmėms, todėl neveiksnių pozicijų klasifikavimą tikslinga pagrįsti ta galiojančia sistema. Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 680/2014 daroma nuoroda į pozicijas esant išipareigojimų neįvykdymui, apibrėžtomis nuosavų lėšų reikalavimų kredito rizikai padengti apskaičiavimo tikslu, ir į pagal taikytiną apskaitos sistemą nuvertėjusiomis laikomas pozicijas. Kadangi nuo restruktūrizavimo priemonių gali priklausyti, ar pozicija priskiriama neveiksnių pozicijų klasei, klasifikavimo kriterijai yra papildomi aiškiais restruktūrizavimo priemonių poveikio kriterijais. Restruktūrizavimo priemonėmis turėtų būti siekiama sugrąžinti skolininkui tvarų mokėtojo statusą ir jos turi atitikti Sąjungos vartotojų apsaugos teisę ir visų pirma direktyvas 2008/48/EB ir 2014/17/ES, tačiau galėtų turėti skirtingą pagrindą ir padarinius. Todėl tikslinga nustatyti, kad neveiksnioms pozicijai taikoma restruktūrizavimo priemonė neturėtų būti priežastis nebepriskirti tos pozicijos neveiksnių pozicijų klasei, nebent būtų tenkinami tam tikri griežti tokio priskyrimo tai klasei panaikinimo kriterijai;
- (8) kuo ilgiau pozicija buvo neveiksni, tuo mažesnė yra tikimybė susigrąžinti jos vertę. Todėl pozicijos dalis, kuri turėtų būti padengta atidėjiniais, kitais koregavimais arba atskaitymais, laikui bėgant turėtų didėti pagal iš anksto nustatytą tvarkaraštį. Todėl įstaigos išgytoms neveiksnioms pozicijoms tvarkaraštis turėtų būti taikomas ne nuo neveiksnioms pozicijos įsigijimo datos, o nuo tos dienos, kai ta pozicija pirmą kartą buvo priskirta neveiksnių pozicijų klasei. Tuo tikslu pardavėjas turėtų informuoti pirkėją apie datą, nuo kurios pozicija buvo priskirta neveiksnių pozicijų klasei;
- (9) skaičiuojant specifinės kredito rizikos koregavimus, reikėtų atsižvelgti į dalinius nurašymus. Tam, kad nurašymas nebūtų apskaičiuotas dukart, būtina naudoti pradinės pozicijos vertę prieš dalinį nurašymą. Dalinių nurašymų įtraukimas į elementų, kuriuos galima naudoti siekiant atitikti finansinio stabilumo stiprinimo priemonės reikalavimus, sąrašą turėtų būti paskaitinti įstaigas nurašymus pripažinti laiku. Neveiksnių pozicijų, kurias įstaiga įsigijo už mažesnę kainą nei skolininko mokėtina suma, atveju pirkimo kainos ir skolininko mokėtinos sumos skirtumą pirkėjas turėtų traktuoti taip pat kaip dalinį nurašymą prudencinės finansinio stabilumo stiprinimo priemonės taikymo tikslu;

⁽⁷⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

⁽⁸⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

⁽⁹⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 680/2014, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013 nustatomi įstaigų priežiūros ataskaitų teikimo techniniai įgyvendinimo standartai (OL L 191, 2014 6 28, p. 1).

- (10) paprastai tikimasi, kad užtikrintų neveiksnių pozicijų nuostoliai bus ne tokie dideli nei neužtikrintų neveiksnių pozicijų nuostoliai, nes, be įstaigos bendrojo reikalavimo išpareigojimų nevykdančiam skolininkui, dėl neveiksnių pozicijų kredito užtikrinimo įstaiga įgyja teisę teikti specialų reikalavimą turto atžvilgiu arba trečiajai šaliai. Neužtikrintos neveiksnių pozicijos atveju būtų galima teikti tik bendrąjį reikalavimą išpareigojimų nevykdančiam skolininkui. Dėl didesnių nuostolių, tikėtinų neužtikrintų neveiksnių pozicijų atveju, reikėtų taikyti griežtesnį tvarkaraštį;
- (11) pozicija, tik iš dalies padengta reikalavimus atitinkančiu kredito užtikrinimu, turėtų būti laikoma užtikrinta padengtos dalies atveju ir neužtikrinta reikalavimus atitinkančiu kredito užtikrinimu nepadengtos dalies atveju. Siekiant nustatyti, kurios neveiksnių pozicijų dalys laikytinos užtikrintomis arba neužtikrintomis, reikėtų taikyti kredito užtikrinimo ir visiškai užtikrintų hipotekų tinkamumo kriterijus, naudojamus nuosavų lėšų poreikiui apskaičiuoti, vadovaujantis atitinkamu požiūriu pagal Reglamentą (ES) Nr. 575/2013, apimančiu taikytiną vertės koregavimą;
- (12) reikėtų taikyti vienodą tvarkaraštį nepriklausomai nuo pozicijos neveiksnumo priežasčių. Prudencinė finansinio stabilumo stiprinimo priemonė turėtų būti taikoma kiekvienos atskiros pozicijos lygmeniu. Trejų metų tvarkaraštis turėtų būti taikomas neužtikrintoms neveiksnioms pozicijoms. Siekiant užtikrinti galimybę įstaigoms ir valstybėms narėms pagerinti restruktūrizavimo arba vykdymo užtikrinimo procedūrų veiksmingumą, taip pat pripažinti, kad užstatytu nekilnojamoju turtu ir būsto paskolomis, užtikrintomis Reglamente (ES) Nr. 575/2013 apibrėžto reikalavimus atitinkančio užtikrinimo teikėjo, užtikrintos neveiksnių pozicijos turės likutinę vertę ilgesnį laikotarpį po to, kai paskola priskiriama neveiksnių kategorijai, tikslinga numatyti devynerių metų trukmės tvarkaraštį. Kitoms užtikrintoms neveiksnioms pozicijoms turėtų būti taikomas septynerių metų trukmės tvarkaraštis tam, kad būtų pasiektas visiško padengimo lygis;
- (13) siekiant pritaikyti atitinkamą padengimo koeficientą turėtų būti įmanoma atsižvelgti į restruktūrizavimo priemones. Konkrečiau, pozicija toliau turėtų būti priskiriama neveiksniams, bet padengimo lygio reikalavimas dar vienus papildomus metus turėtų nekisti. Todėl koeficientas, kuris būtų taikytinas tais metais, kai buvo taikoma restruktūrizavimo priemonė, turėtų galioti dvejus metus. Jeigu, pasibaigus tam papildomų metų laikotarpiui, pozicija vis dar yra neveiksni, taikytinas koeficientas turėtų būti nustatomas taip, tarsi nebūtų buvusi taikoma jokia restruktūrizavimo priemonė, atsižvelgiant į datą, kada pozicija pirmą kartą buvo priskirta neveiksnių pozicijų klasei. Atsižvelgiant į tai, kad dėl taikomų restruktūrizavimo priemonių neturėtų būti kreipiamasi į arbitražą, tie papildomi metai turėtų būti leidžiami tik pirmosios restruktūrizavimo priemonės, kuri buvo pradėta taikyti nuo tada, kai pozicija buvo priskirta neveiksnių pozicijų klasei, atžvilgiu. Be to, vienus metų laikotarpis, per kurį padengimo koeficientas nekinta, neturėtų būti atidėjinių tvarkaraščio pailginimo priežastis. Todėl jokia trečiais metais po neužtikrintų pozicijų priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei arba septintais metais po užtikrintų pozicijų priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei taikoma restruktūrizavimo priemonė neturėtų būti visiško neveiksnių pozicijų padengimo vėlavimo priežastis;
- (14) siekdama užtikrinti, kad įstaigų neveiksnių pozicijų kredito užtikrinimo vertinimas būtų vykdomas taikant prudencinį požiūrį, Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija) (EBI) turėtų apsvarstyti bendros metodikos poreikį ir prireikus ją parengti, visų pirma nustatydamas prielaidas, susijusias su susigrąžinimo ir vykdymo užtikrinimo tikimybe, ir galbūt įtraukdama būtiniausius kredito apsaugos pakartotinio vertinimo po tam tikro laiko reikalavimus;
- (15) kad perėjimas prie naujosios prudencinės finansinio stabilumo stiprinimo priemonės būtų kuo sklandesnis, naujosios taisyklės neturėtų būti taikomos pozicijoms, atsiradusioms iki 2019 m. balandžio 26 d.;
- (16) siekiant užtikrinti, kad šiuo reglamentu padaryti Reglamento (ES) Nr. 575/2013 daliniai pakeitimai būtų taikomi laiku, šis reglamentas turėtų įsigaliooti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (17) todėl Reglamentas (ES) Nr. 575/2013 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 575/2013 iš dalies keičiamas taip:

1) 36 straipsnio 1 dalis papildoma šiuo punktu:

„m) taikytiną nepakankamo neveiksnių pozicijų padengimo sumą.“;

2) įterpiami šie straipsniai:

„47a straipsnis

Neveiksnių pozicijos

1. 36 straipsnio 1 dalies m punkto tikslais terminas „pozicija“ apima visus šiuos straipsnius, jeigu jie nėra įtraukti į įstaigos prekybos knygą:

- a) skolos priemonę, įskaitant skolos vertybinių popierių, paskolą, išankstinį mokėjimą ir indėlį iki pareikalavimo;
- b) suteiktą kreditavimo įsipareigojimą, suteiktą finansinę garantiją ar kitą suteiktą įsipareigojimą, nepriklausomai nuo to, ar jis atšaukiamas, ar ne, išskyrus nepanaudotas kredito priemones, kurias galima besąlygiškai atšaukti bet kuriuo metu ir be išankstinio pranešimo arba kuriomis iš esmės numatomas automatinis atšaukimas dėl skolininko kreditavimo pablogėjimo.

2. 36 straipsnio 1 dalies m punkto tikslais skolos priemonės pozicijos vertė yra lygi jos apskaitinei vertei, apskaičiuotai neatsižvelgiant į jokių specifinės kredito rizikos koregavimus, papildomus vertės koregavimus pagal 34 ir 105 straipsnius, atskaitymus pagal 36 straipsnio 1 dalies m punktą, kitus su pozicija susijusius nuosavų lėšų sumažinimus arba dalinius įstaigos atliktus nurašymus nuo paskutinio karto, kai pozicija buvo priskirta neveiksnių pozicijų klasei.

36 straipsnio 1 dalies m punkto tikslais į skolos priemonės, kuri buvo įsigyta už mažesnę kainą nei skolininko mokėtina suma, pozicijos vertė įtraukiamas pirkimo kainos ir skolininko mokėtinos sumos skirtumas.

36 straipsnio 1 dalies m punkto tikslais suteikto kreditavimo įsipareigojimo, suteiktos finansinės garantijos ar bet kurio kito pagal šio straipsnio 1 dalies b punktą suteikto įsipareigojimo pozicijos vertė yra jos nominalioji vertė, atitinkanti įstaigos didžiausią kredito rizikos poziciją, neatsižvelgiant į jokių tiesioginių ar netiesioginių kredito užtikrinimą. Suteiktų kreditavimo įsipareigojimų nominalioji vertė – tai nepanaudota suma, kurią įstaiga įsipareigojo paskolinti, ir suteiktos finansinės garantijos nominalioji vertė – didžiausia galima suma, kurią subjektui tektų sumokėti, jeigu būtų pareikalauta garantijos.

Šios dalies trečioje pastraipoje nurodyta nominalioji vertė apskaičiuojama neatsižvelgiant į jokių specifinės kredito rizikos koregavimą, papildomus vertės koregavimus pagal 34 ir 105 straipsnius, atskaitymus pagal 36 straipsnio 1 dalies m punktą ar kitus su pozicija susijusius nuosavų lėšų sumažinimus.

3. 36 straipsnio 1 dalies m punkto tikslais neveiksnių pozicijų klasei priskiriamos šios pozicijos:

- a) pozicija, kurios atžvilgiu laikoma, kad įvyko įsipareigojimų neįvykdymo atvejis pagal 178 straipsnį;
- b) pozicija, pagal taikytiną apskaitos sistemą laikoma nuvertėjusia;
- c) pozicija, kuriai taikomas bandomasis laikotarpis pagal 7 dalį, kai taikomos papildomos restruktūrizavimo priemonės arba kai pozicija tampa pradelsta daugiau nei 30 dienų;
- d) pozicija, kurią sudaro įsipareigojimas, kurio įvykdymo arba kito panaudojimo atveju visa suma greičiausiai nebūtų grąžinta nerealizavus užtikrinimo priemones;
- e) pozicija, kurią sudaro finansinė garantija, kurią garantijos gavėjas greičiausiai pareikalautų įvykdyti, be kita ko, tuo atveju, kai pagrindinė garantuota pozicija atitinka priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei kriterijus.

Minėto a punkto tikslais tais atvejais, kai įstaiga turi balansinių pozicijų įsipareigojančiojo asmens atžvilgiu, kurios yra pradelstos daugiau nei 90 dienų ir sudaro daugiau nei 20 % visų balansinių pozicijų to įsipareigojančiojo asmens atžvilgiu, visos balansinės ir nebalansinės pozicijos to įsipareigojančiojo asmens atžvilgiu laikomos esančios neveiksniomis.

4. Pozicijos, kurioms restruktūrizavimo priemonė nebuvo taikoma, neveiksnių pozicijų klasei 36 straipsnio 1 dalies m punkto tikslais nebepriskiriamos, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) pozicija atitinka įstaigos taikomus panaikinimo kriterijus, pagal kuriuos panaikinamas priskyrimas nuvertėjusių pozicijų klasei pagal taikytiną apskaitos sistemą ir neįvykdytų pozicijų klasei pagal 178 straipsnį;
- b) įsipareigojančiojo asmens padėtis pagerėjo tiek, kad įstaiga yra įsitikinusi, kad galimai visiškas grąžinimas bus atliktas laiku;
- c) įsipareigojantysis asmuo neturi jokių sumų, pradelstų daugiau nei 90 dienų.

5. Jei pagal taikytiną apskaitos sistemą neveiksni pozicija klasifikuojama kaip pardavimui laikomas ilgalaikis turtas, tai nėra pagrindas panaikinti jos priskyrimą neveiksnių pozicijų klasei 36 straipsnio 1 dalies m punkto tikslais.

6. Neveiksnių pozicijos, kurioms taikomos restruktūrizavimo priemonės, neveiksnių pozicijų klasei 36 straipsnio 1 dalies m punkto tikslais nebepriskiriamos, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) pozicijų padėtis pasikeitė taip, kad nebėra pagrindo jų priskirti neveiksnių pozicijų klasei pagal 3 dalį;
- b) praėjo bent vieni metai nuo datos, kai buvo pradėtos taikyti restruktūrizavimo priemonės, ir nuo datos, kai pozicijos buvo priskirtos neveiksnių pozicijų klasei, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė;
- c) po restruktūrizavimo priemonių taikymo nebeliko pradelstų sumų, ir įstaiga, išanalizavusi išipareigojančiojo asmens finansinę padėtį, yra įsitikinusi visiško pozicijos apmokėjimo laiku tikimybe.

Visiškas pozicijos apmokėjimas laiku nelaikomas tikėtiniu, nebent išipareigojantysis asmuo reguliariai ir laiku mokėjo įmokas, kurių sumos yra lygios kuriai nors iš šių:

- a) sumai, kuri buvo pradelsta iki restruktūrizavimo priemonės taikymo pradžios, kai pradelstų sumų buvo;
- b) sumai, kuri buvo nurašyta pagal pradėtas taikyti restruktūrizavimo priemones, kai pradelstų sumų nebuvo.

7. Kai neveiksni pozicija nustoja būti priskiriama neveiksnių pozicijų klasei pagal 6 dalį, tokiai pozicijai taikomas bandomasis laikotarpis tol, kol bus tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) nuo datos, kai pozicija, kuriai taikomos restruktūrizavimo priemonės, vėl priskirta veiksnių pozicijų klasei, praėjo bent dveji metai;
- b) bent pusę laikotarpio, kurį pozicijai būtų taikomas bandomasis laikotarpis, įmokos mokėtos reguliariai ir laiku, taip grąžinant reikšmingą agreguotos pagrindinės sumos ar palūkanų dalį;
- c) nė viena iš pozicijų išipareigojančiojo asmens atžvilgiu nėra pradelsta daugiau nei 30 dienų.

47b straipsnis

Restruktūrizavimo priemonės

1. Restruktūrizavimo priemonė yra lengvata, kurią įstaiga suteikia išipareigojančiajam asmeniui, kuris, vykdydamas savo finansinius išipareigojimus, susiduria su sunkumais arba, tikėtina, su jais susidurs. Dėl lengvatų skolintojas gali patirti nuostolių ir ji reiškia bet kurį iš šių veiksnių:

- a) skolinio išipareigojimo sąlygų pakeitimą, kuris nebūtų buvęs atliktas, jei išipareigojantysis asmuo nebūtų susidūręs su sunkumais vykdydamas savo finansinius išipareigojimus;
- b) skolinio išipareigojimo visišką ar dalinį refinansavimą, kuris nebūtų buvęs taikomas, jei išipareigojantysis asmuo nebūtų susidūręs su sunkumais vykdydamas savo finansinius išipareigojimus.

2. Restruktūrizavimo priemonėmis laikomos bent šios aplinkybės:

- a) naujos sutarties sąlygos yra palankesnės išipareigojančiajam asmeniui nei ankstesnės sutarties sąlygos, kai išipareigojantysis asmuo susiduria arba, tikėtina, susidurs su sunkumais vykdydamas savo finansinius išipareigojimus;
- b) naujos sutarties sąlygos yra palankesnės išipareigojančiajam asmeniui nei tos pačios įstaigos tuo metu siūlomos sutarties sąlygos išipareigojantiems asmenims, kurių rizikos profilis yra panašus, kai išipareigojantysis asmuo susiduria arba, tikėtina, susidurs su sunkumais vykdydamas savo finansinius išipareigojimus;
- c) iki sutarties sąlygų pakeitimo pozicija pagal pradines sutarties sąlygas buvo priskirta neveiksnių pozicijų klasei arba ji būtų buvusi tokiai klasei priskirta jei sutarties sąlygos nebūtų keičiamos;
- d) dėl priemonės skolinis išipareigojimas yra visiškai ar iš dalies panaikinamas;
- e) įstaiga patvirtina leidimą naudoti išlygas, pagal kurias išipareigojantysis asmuo gali keisti sutarties sąlygas, ir prieš tų išlygų panaudojimą pozicija buvo priskirta neveiksnių pozicijų klasei arba būtų tokiai klasei priskirta nepanaudojus tų išlygų;

- f) tuo pat arba beveik tuo pat metu, kai suteikta paskola, įsipareigojantysis asmuo atliko pagrindinės sumos ar palūkanų mokėjimus tai pačiai įstaigai pagal kitą skolinį įsipareigojimą, kuris buvo priskirtas neveiksnių pozicijų klasei arba būtų buvęs tokiai klasei priskirtas tų įmokų nesumokėjus;
- g) sutarties sąlygų pakeitimas yra susijęs su sumomis, grąžintomis perimant užtikrinimo priemonę, kai tas pakeitimas yra lengvata.
3. Toliau nurodytos aplinkybės rodo, kad restruktūrizavimo priemonės galėjo būti priimtos:
- a) pradinė sutartis buvo pradelsta daugiau nei 30 dienų bent kartą per tris mėnesius iki jos pakeitimo arba būtų daugiau nei 30 dienų pradelsta nepadarius pakeitimo;
- b) tuo pat arba beveik tuo pat metu, kai sudaryta kredito sutartis, įsipareigojantysis asmuo atliko pagrindinės sumos ar palūkanų mokėjimus tai pačiai įstaigai pagal kitą skolinį įsipareigojimą, kuris buvo pradelstas 30 dienų bent kartą per tris mėnesius iki naujos paskolos suteikimo;
- c) įstaiga patvirtina leidimą naudoti išlygas, pagal kurias įsipareigojantysis asmuo gali pakeisti sutarties sąlygas, ir pozicija yra pradelsta 30 dienų arba nepanaudojus tų išlygų būtų pradelsta 30 dienų.
4. Šio straipsnio tikslais įsipareigojančiojo asmens patiriami sunkumai vykdant savo finansinius įsipareigojimus yra vertinami įsipareigojančiojo asmens lygmeniu, atsižvelgiant į visus įsipareigojančiojo asmens grupės juridinius asmenis, kurie įtraukiami į konsoliduotas grupės ataskaitas, ir tą grupę kontroliuojančius fizinius asmenis.

47c straipsnis

Su neveiksniomis pozicijomis susijęs atskaitymas

1. 36 straipsnio 1 dalies m punkto tikslais įstaigos atskirai kiekvienos neveiksnioms pozicijoms atžvilgiu apskaičiuoja taikytiną nepakankamo padengimo sumą, atskaitytiną iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo straipsnių, iš pagal šios dalies a punktą apskaičiuotos sumos atimdamos pagal šios dalies b punktą apskaičiuotą sumą, jei a punkte nurodyta suma viršija b punkte nurodytą sumą:
- a) suma, kurią sudaro:
- i) neužtikrinta kiekvienos neveiksnioms pozicijos dalis (jei yra), padauginta iš 2 dalyje nurodyto taikytino koeficiento;
 - ii) užtikrinta kiekvienos neveiksnioms pozicijos dalis (jei yra), padauginta iš 3 dalyje nurodyto taikytino koeficiento;
- b) suma, kurią sudaro šie straipsniai, jeigu jie yra susiję su ta pačia neveiksniomis pozicija:
- i) specifinės kredito rizikos koregavimai;
 - ii) papildomi vertės koregavimai pagal 34 ir 105 straipsnius;
 - iii) kiti nuosavų lėšų sumažinimai;
 - iv) įstaigų, kurios pagal riziką įvertintų pozicijų sumas apskaičiuoja naudodamos vidaus reitingais pagrįstą metodą, atveju – sumų, atskaitytų pagal 36 straipsnio 1 dalies d punktą ir susijusių su neveiksniomis paskolomis, absoliučioji vertė, kai kiekvienai neveiksniomis pozicijai priskirtina absoliučioji vertė yra apskaičiuojama padauginant pagal 36 straipsnio 1 dalies d punktą atskaitytas sumas iš procentinio dydžio, kurį atitinka neveiksnioms pozicijos tikėtino nuostolio suma, palyginti su bendra neįvykdytų pozicijų arba įvykdytų pozicijų (priklausomai nuo to, kas taikoma) tikėtino nuostolio suma;
 - v) jei neveiksniomis pozicija įsigyjama už mažesnę kainą nei skolininko mokėtina suma – pirkimo kainos ir skolininko mokėtinos sumos skirtumas;
 - vi) įstaigos nurašytos sumos nuo tada, kai pozicija buvo priskirta neveiksnių pozicijų klasei.

Neveiksnioms pozicijoms užtikrinta dalis – tai tokios pozicijos dalis, kuri, siekiant apskaičiuoti nuosavų lėšų reikalavimus pagal trečios dalies II antraštinę dalį, laikoma padengta tiesioginiu ar netiesioginiu kredito užtikrinimu arba visapusiškai ir visiškai užtikrinta hipotekomis.

Neveiksnioms pozicijoms neužtikrinta dalis atitinka pozicijos vertės, kaip nurodyta 47a straipsnio 1 dalyje, ir pozicijos užtikrintos dalies skirtumą (jei yra).

2. 1 dalies a punkto i papunkčio tikslais taikomi šie koeficientai:
- a) 0,35 – neveiksnius pozicijos neužtikrintai daliai, taikytinas laikotarpiu tarp pirmos ir paskutinės trečių metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos;
 - b) 1 – neveiksnius pozicijos neužtikrintai daliai, taikytinas nuo pirmos ketvirtų metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos;
3. 1 dalies a punkto ii papunkčio tikslais taikomi šie koeficientai:
- a) 0,25 – neveiksnius pozicijos užtikrintai daliai, taikytinas laikotarpiu tarp pirmos ir paskutinės ketvirtų metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos;
 - b) 0,35 – neveiksnius pozicijos užtikrintai daliai, taikytinas laikotarpiu tarp pirmos ir paskutinės penktų metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos;
 - c) 0,55 – neveiksnius pozicijos užtikrintai daliai, taikytinas laikotarpiu tarp pirmos ir paskutinės šeštų metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos;
 - d) 0,70 – neveiksnius pozicijos daliai, užtikrintai nekilnojamoju turtu pagal trečios dalies II antraštinę dalį, arba kuri yra būsto paskola, užtikrinta 201 straipsnyje nurodyto reikalavimus atitinkančio užtikrinimo teikėjo, taikytinas laikotarpiu tarp pirmos ir paskutinės septintų metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos;
 - e) 0,80 – neveiksnius pozicijos daliai, užtikrintai kitu tiesioginiu ar netiesioginiu kredito užtikrinimu pagal trečios dalies II antraštinę dalį, taikytinas laikotarpiu tarp pirmos ir paskutinės septintų metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos;
 - f) 0,80 – neveiksnius pozicijos daliai, užtikrintai nekilnojamoju turtu pagal trečios dalies II antraštinę dalį, arba kuri yra būsto paskola, užtikrinta 201 straipsnyje nurodyto reikalavimus atitinkančio užtikrinimo teikėjo, taikytinas laikotarpiu tarp pirmos ir paskutinės aštuntų metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos;
 - g) 1 – neveiksnius pozicijos daliai, užtikrintai kitu tiesioginiu ar netiesioginiu kredito užtikrinimu pagal trečios dalies II antraštinę dalį, taikytinas nuo pirmos aštuntų metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos;
 - h) 0,85 – neveiksnius pozicijos daliai, užtikrintai nekilnojamoju turtu pagal trečios dalies II antraštinę dalį, arba kuri yra būsto paskola, užtikrinta 201 straipsnyje nurodyto reikalavimus atitinkančio užtikrinimo teikėjo, taikytinas laikotarpiu tarp pirmos ir paskutinės devintų metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos;
 - i) 1 – neveiksnius pozicijos daliai, užtikrintai nekilnojamoju turtu pagal trečios dalies II antraštinę dalį, arba kuri yra būsto paskola, užtikrinta reikalavimus atitinkančio užtikrinimo teikėjo, kaip numatyta 201 straipsnyje, taikytinas nuo pirmos dešimtų metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos.
4. Nukrypstant nuo 3 dalies, neveiksnius pozicijos daliai, kuri yra užtikrinta arba apdrausta oficialios eksporto kreditų agentūros, taikomi šie koeficientai:
- a) 0 – neveiksnius pozicijos užtikrintai daliai, taikytinas laikotarpiu tarp vieno ir septynerių metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei, ir
 - b) 1 – neveiksnius pozicijos užtikrintai daliai, taikytinas nuo pirmos aštuntų metų nuo tos pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei dienos.
5. EBI įvertina įvairių užtikrintų neveiksnių pozicijų vertinimo praktiką ir gali parengti gaires, kuriose būtų nustatyta bendra metodika, įskaitant galimus būtiniausius pakartotinio vertinimo reikalavimus tvarkaraščio ir *ad hoc* metodų atžvilgiu, reikalavimus atitinkančių tiesioginio ir netiesioginio kredito užtikrinimo formų prudenciniam vertinimui, visų pirma prielaidas, susijusias su jų susigrąžinimo ir vykdymo užtikrinimo tikimybe. Tose gairėse gali būti nustatyta ir bendra metodika, kuria vadovaujantis būtų nustatoma užtikrinta neveiksnius pozicijos dalis, kaip nurodyta 1 dalyje.

Tos gairės skelbiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnį.

6. Nukrypstant nuo 2 dalies, jei pozicijai laikotarpiu tarp vieno ir dvejų metų nuo jos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei buvo pritaikyta restruktūrizavimo priemonė, koeficientas, taikytinas pagal 2 dalį nuo tos dienos, kai restruktūrizavimo priemonė buvo pradėta taikyti, galioja papildomą vienų metų laikotarpį.

Nukrypstant nuo 3 dalies, jei pozicijai laikotarpiu tarp dvejų ir šešerių metų nuo jos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei buvo pritaikyta restruktūrizavimo priemonė, koeficientas, taikytinas pagal 3 dalį nuo tos datos, kai restruktūrizavimo priemonė buvo pradėta taikyti, galioja papildomą vienerių metų laikotarpį.

Ši dalis taikoma tik pirmosios restruktūrizavimo priemonės, kuri buvo pritaikyta nuo pozicijos priskyrimo neveiksnių pozicijų klasei, atžvilgiu.“;

- 3) 111 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos išanginė dalis pakeičiama taip:

„1. Turto straipsnio pozicijos vertė yra jo apskaitinė vertė, likusi atlikus specifinės kredito rizikos koregavimus pagal 110 straipsnį, papildomus vertės koregavimus pagal 34 ir 105 straipsnius, atskaitymus pagal 36 straipsnio 1 dalies m punktą ir kitus nuosavų lėšų sumažinimus, susijusius su tuo turto straipsniu. I priede išvardytų nebalansinių straipsnių pozicijos vertė yra toliau nurodyta jų nominaliosios vertės, ją sumažinus specifinės kredito rizikos koregavimais ir atskaitymais pagal 36 straipsnio 1 dalies m punktą, procentinė dalis:“;

- 4) 127 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Bet kurio straipsnio neužtikrintai daliai, kai įsipareigojantysis asmuo neįvykdė įsipareigojimų pagal 178 straipsnį, arba mažmeninių pozicijų atveju neužtikrintai bet kurios kredito priemonės daliai, kurios atžvilgiu įsipareigojimai neįvykdyti pagal 178 straipsnį, priskiriamas toks rizikos koeficientas:

- a) 150 % – kai specifinės kredito rizikos koregavimų ir atskaitymų pagal 36 straipsnio 1 dalies m punktą suma yra mažesnė nei 20 % pozicijos neužtikrintos dalies vertės, jei tie specifinės kredito rizikos koregavimai ir atskaitymai nebūtų taikomi;
- b) 100 % – kai specifinės kredito rizikos koregavimų ir atskaitymų pagal 36 straipsnio 1 dalies m punktą suma yra ne mažesnė nei 20 % pozicijos neužtikrintos dalies vertės, jei tie specifinės kredito rizikos koregavimai ir atskaitymai nebūtų taikomi.“;

- 5) 159 straipsnis pakeičiamas taip:

„159 straipsnis

Tikėtino nuostolio sumų vertinimas

Įstaigos atima pagal 158 straipsnio 5, 6 ir 10 dalis apskaičiuotas tikėtino nuostolio sumas iš bendrosios bei specifinės kredito rizikos koregavimų pagal 110 straipsnį ir papildomų vertės koregavimų pagal 34 bei 105 straipsnius ir kitų nuosavų lėšų sumažinimų, susijusių su tomis pozicijomis, išskyrus pagal 36 straipsnio 1 dalies m punktą padarytus atskaitymus. Išgytų balansinių pozicijų, esant įsipareigojimų neįvykdymui, diskontai pagal 166 straipsnio 1 dalį vertinami taip pat kaip specifinės kredito rizikos koregavimai. Su pozicijų, esant įsipareigojimų neįvykdymui, verte susiję specifinės kredito rizikos koregavimai nenaudojami kitų pozicijų tikėtino nuostolio sumoms padengti. Tikėtino nuostolio sumos pakeistoms vertybiniais popieriais pozicijoms ir su tomis pozicijomis susiję bendrosios ir specifinės kredito rizikos koregavimai į tą skaičiavimą neįtraukiami.“;

- 6) 178 straipsnio 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) įsipareigojantysis asmuo daugiau kaip 90 dienų vėluoja įvykdyti kokį nors reikšmingą kreditinį įsipareigojimą įstaigai, patronuojančiajai įmonei ar bet kuriai iš jos patronuojamųjų įmonių. Kompetentingos institucijos 90 dienų laikotarpį gali pakeisti 180 dienų laikotarpiu tuo atveju, jei pozicijos užtikrintos gyvenamosios paskirties arba MVĮ komercinės paskirties nekilnojamuoju turtu mažmeninių pozicijų klasėje, ir viešojo sektoriaus subjektų pozicijų atveju. 180 dienų laikotarpis netaikomas 36 straipsnio 1 dalies m punkto arba 127 straipsnio tikslais.“;

- 7) įterpiamas šis straipsnis:

„469a straipsnis

Išimtis, taikoma su neveiksniomis pozicijomis susijusiems atskaitymams iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo straipsnių

Nukrypstant nuo 36 straipsnio 1 dalies m punkto, įstaigos iš bendro 1 lygio nuosavo kapitalo straipsnių neatskaito taikytinos nepakankamo neveiksnių pozicijų padengimo sumos, jeigu pozicija atsirado iki 2019 m. balandžio 26 d.

Jeigu įstaiga pakeičia pozicijos, kuri atsirado iki 2019 m. balandžio 26 d., sąlygas, padidindama įstaigos poziciją įsipareigojančio asmens atžvilgiu, laikoma, kad pozicija atsirado dieną, nuo kurios pradėdamas taikyti pakeitimas, ir jai pirmoje pastraipoje nurodyta išimtis nebegalioja.“

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2019 m. balandžio 17 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA
